ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Μαρτίου 2005

σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων C 8/2004 (πρώην NN 164/2003) που η Ιταλία έθεσε σε εφαρμογή υπέρ επιχειρήσεων που έχουν εισαχθεί πρόσφατα στο χρηματιστήριο

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2005) 591]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2006/261/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη;

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα [1],

Εκτιμώντας τα εξής:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στις 2 Οκτωβρίου 2003 τέθηκε σε ισχύ στην Ιταλία, με τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας αριθ. 229 της 2ας Οκτωβρίου 2003, το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 269 της 30ής Σεπτεμβρίου 2003 με τίτλο «Disposizioni urgenti per favorire lo sviluppo e la correzione dell' andamento dei conti pubblici» («DL 269/2003») (Έκτακτες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης και τη διόρθωση της πορείας των δημοσιονομικών λογαριασμών) ΝΔ 269/2003. Το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) και το άρθρο 11 του ΝΔ 269/2003 προβλέπουν συγκεκριμένα φορολογικά κίνητρα για τις εταιρείες που έχουν εισαχθεί σε ένα εποπτευόμενο χρηματιστήριο στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την περίοδο μεταξύ 2ας Οκτωβρίου 2003 και 31ης Δεκεμβρίου 2004. Το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) και το άρθρο 11 του ΝΔ 269/2003 μετατράπηκαν στη συνέχεια σε νόμο, χωρίς τροποποιήσεις, με τον νόμο 326 της 24ης Νοεμβρίου 2003 («L 326/2003»), που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας αριθ. 274 της 25ης Νοεμβρίου 2003.

(2) Με επιστολή της 22ας Οκτωβρίου 2003 (D/56756) η Επιτροπή κάλεσε τις ιταλικές αρχές να υποβάλουν πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω κίνητρα, καθώς και για τη θέση τους σε ισχύ, ώστε να εξετάσει τον ενδεχόμενο χαρακτήρα ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 87 της Συνθήκης. Στην ίδια επιστολή η Επιτροπή υπενθύμισε στην Ιταλία την υποχρέωση γνωστοποίησης στην Επιτροπή, πριν από τη θέση σε εφαρμογή, οιουδήποτε μέτρου που συνιστά κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

(3) Με επιστολές της 11ης Νοεμβρίου 2003 (A/37737) και της 26ης Νοεμβρίου 2003 (A/38138) οι ιταλικές αρχές χορήγησαν τις πληροφορίες που τους είχαν ζητηθεί. Στις 19 Δεκεμβρίου 2003 (D/58192) η Επιτροπή υπενθύμισε εκ νέου στην Ιταλία τις υποχρεώσεις της σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης και κάλεσε τις ιταλικές αρχές να πληροφορήσουν τους εν δυνάμει δικαιούχους των κινήτρων σχετικά με τις επιπτώσεις που θα προκύψουν – βάσει της Συνθήκης και βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού εφαρμογής αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, σχετικά με τους τρόπους εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ [2], - από την ενδεχόμενη διαπίστωση ότι τα κίνητρα συνιστούν παράνομη ενίσχυση που τέθηκε σε εφαρμογή χωρίς προηγούμενη εξουσιοδότηση της Επιτροπής.

(4) Με επιστολή της 18ης Φεβρουαρίου 2004 (SG 2004 D/200644) η Επιτροπή πληροφόρησε την Ιταλία ότι αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης όσον αφορά τα φορολογικά κίνητρα που χορήγησε η Ιταλία υπέρ επιχειρήσεων που έχουν εισαχθεί πρόσφατα στο χρηματιστήριο.

(5) Με επιστολή της 22ας Απριλίου 2004 (A/32918) οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους.

(6) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία επίσημης έρευνας δημοσιεύτηκε στις 3 Σεπτεμβρίου 2004 στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καλώντας τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους [3].

(7) Στις 16 και στις 27 Σεπτεμβρίου 2004 έλαβαν χώρα δύο ad hoc συνεδριάσεις μεταξύ εκπροσώπων της Επιτροπής και του ιταλικού Υπουργείου Οικονομικών με σκοπό να εξεταστούν ορισμένες πλευρές του μέτρου.

[1] ΕΕ C 221 της 3.9.2004, σ. 7.

[2] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1. Κανονισμός που τροποποιήθηκε από την πράξη προσχώρησης του 2003.

[3] Βλ υποσημείωση 1.

(8) Με φαξ της 4ης Οκτωβρίου 2004 (A/37459) ελήφθησαν παρατηρήσεις εκ μέρους του Borsa Italiana SpA (Ιταλικό Χρηματιστήριο ΑΕ). Με επιστολή της 28ης Οκτωβρίου 2004 (D/57697) η Επιτροπή διαβίβασε αυτές τις παρατηρήσεις στις ιταλικές αρχές. Με επιστολή της 2ας Δεκεμβρίου 2004 (A/39473) οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν τα σχόλιά τους επί των διαβιβασθεισών παρατηρήσεων.

II. **ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

(9) Το μέτρο προβλέπει δύο σειρές φορολογικών κινήτρων σχετικά με την εισαγωγή στο χρηματιστήριο επιχειρήσεων που υπόκεινται στην ιταλική φορολογία των επιχειρήσεων

(10) Σύμφωνα με το άρθρο 11 του ΝΔ 269/2003, στις επιχειρήσεις των οποίων οι μετοχές που θα εισαχθούν σε ένα εποπτευόμενο χρηματιστήριο ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την περίοδο μεταξύ 2ας Οκτωβρίου 2003 και 31ης Δεκεμβρίου 2004 θα χορηγηθεί για τρία έτη ένας μειωμένος φορολογικός συντελεστής επιχειρήσεων της τάξης του 20% (κανονικός φορολογικός συντελεστής: 35% το 2003 και 33% το 2004). Αυτή η «πριμοδότηση εισαγωγής» εφαρμόζεται μόνο εάν οι εισαχθείσες εταιρείες αυξάνουν την καθαρή περιουσιακή τους κατάσταση κατά τουλάχιστον 15 % ως συνέπεια της αρχικής δημόσιας προσφοράς (ΑΔΠ) των μετοχών τους και υπό τον όρο ότι οι δικαιούχες εταιρείες δεν είναι ήδη εισηγμένες σε ένα ευρωπαϊκό χρηματιστήριο. Το ανώτατο ύψος εισοδήματος που υπόκειται σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή είναι 30 εκατ. ευρώ ετησίως και κατά συνέπεια η ενίσχυση μπορεί να ανέλθει κατ' ανώτατο όριο σε 4,5 εκατ. ευρώ (35 - 20% = 15% των 30 εκατομμυρίων) το 2003, ενώ το 2004 αυτό δεν μπορεί να υπερβεί τα 3,9 εκατ. (33 - 20% = 13% των 30 εκατομμυρίων).

(11) Σε περίπτωση που μια εταιρεία εισηγμένη στο χρηματιστήριο κατά την προαναφερθείσα περίοδο αποκλεισθεί στη συνέχεια, το κίνητρο εφαρμόζεται μόνο για την περίοδο ή για τις περιόδους κατά τις οποίες οι μετοχές της εταιρείας ήταν πραγματικά διαπραγματεύσιμες στο χρηματιστήριο. Το ευεργέτημα διατηρείται με τους ίδιους όρους εάν μια εταιρεία εισαχθεί στη συνέχεια σε ένα άλλο ευρωπαϊκό χρηματιστήριο που εγγυάται ίδιο επίπεδο προστασίας των επενδυτών με εκείνο που εξασφαλίζεται από το ιταλικό χρηματιστήριο.

(12) Για τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο και που πληρούν τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 11 του ΝΔ 269/2003, το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του ΝΔ 269/2003 προβλέπει την απαλλαγή από το φορολογητέο εισόδημα ενός ποσού ίσου με τα έξοδα εισαγωγής στο χρηματιστήριο που πραγματοποιήθηκαν για την ΑΔΠ το 2004. Αυτή η εξαίρεση από το φορολογητέο εισόδημα προστίθεται στην κανονική αφαίρεση των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για την ΑΔΠ και που θεωρούνται, για φορολογικούς σκοπούς, όπως οποιοδήποτε άλλο επιχειρηματικό έξοδο. Τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για τις συναλλαγές στα πλαίσια της ΑΔΠ συμπεριλαμβάνουν ιδίως τα έξοδα για την ενδελεχή ανάλυση της επιχείρησης (ανάλυση «due diligence») , τα έξοδα παροχής εξωτερικών συμβουλών και τα τακτικά έξοδα για τη συναλλαγή που, για το Ιταλικό Χρηματιστήριο, ανέρχονται σε συνολικά μεταξύ 3,5% και 7% του διαπραγματευθέντος ποσού επ' ευκαιρία της πράξης εισαγωγής. Για να τύχουν αυτής της εξαίρεσης από το φορολογητέο εισόδημα, οι εταιρείες πρέπει να λάβουν από ένα εξωτερικό ορκωτό λογιστή πιστοποίηση των πραγματικά πραγματοποιηθέντων εξόδων.

(13) Η απαλλαγή από το φορολογητέο εισόδημα που προβλέπεται από το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του ΝΔ 269/2003 έχει ως αποτέλεσμα να μειώσει το πραγματικό φορολογικό βάρος για το 2004, αφού το ύψος τού προς καταβολή φόρου μειώνεται κατά ποσό ίσο με το 33% (δηλαδή ίσο με τον φορολογικό συντελεστή εισοδήματος των επιχειρήσεων που καθορίστηκε για το 2004, μη λαμβανομένου υπόψη του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή του 20% που εφαρμόζεται ως αποτέλεσμα της προαναφερθείσας πριμοδότησης εισαγωγής) του ποσού των επιλέξιμων εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για την εισαγωγή. Με το ιταλικό σύστημα της εκ των προτέρων καταβολής του φόρου των επιχειρήσεων, οι δικαιούχες επιχειρήσεις καταβάλουν σε δύο δόσεις τον οφειλόμενο για το οικονομικό έτος 2004 φόρο βάσει μιας εκτίμησης των φόρων που προβλέπουν να καταβάλουν για το 2004, λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη από το παρόν καθεστώς μείωση. Για να να μην εφαρμοστεί το ευεργέτημα και στις προκαταβολές φόρου το 2005 (αυτό θα συνέβαινε εάν οι προκαταβολές υπολογίζονταν με βάση τους μειωμένους φόρους που καταβλήθηκαν το 2004), το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του ΝΔ 269/2003 προβλέπει ότι η προκαταβολή φόρου για το 2005 υπολογίζεται με βάση τον φόρο που οφείλεται το 2004 χωρίς το εν λόγω φορολογικό ευεργέτημα.

(14) Κατά συνέπεια, τα δύο κίνητρα που προβλέπονται αντιστοίχως από το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του ΝΔ 269/2003 και από το άρθρο 11 του ΝΔ 269/2003 έχουν διαφορετικά χρονικά όρια. Ενώ το κίνητρο που συνίσταται στην απαλλαγή του φορολογητέου εισοδήματος εφαρμόζεται μόνο στο 2004, το κίνητρο που συνίσταται στην πριμοδότηση εισαγωγής αρχίζει να εφαρμόζεται από την ημερομηνία έγκρισης της εισαγωγής και για μια περίοδο τριών ετών. Οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι τα κίνητρα δεν παράγουν κανένα αποτέλεσμα όσον αφορά την προκαταβολή φόρου που οφείλεται το 2003, αλλά είναι διαθέσιμα μόνο το 2004 και, σε ό,τι αφορά μόνο το άρθρο 11 του ΝΔ 269/2003, κατά τα τρία έτη που ακολουθούν την έγκριση της εισαγωγής.

(15) Κατά την υποβολή του νομοθετικού διατάγματος με το οποίο συστήνεται το φορολογικό κίνητρο, η ιταλική κυβέρνηση είχε εκτιμήσει ότι το μέτρο θα ενδιέφερε δέκα εν δυνάμει δικαιούχους το 2003 και 25 το 2004, γεγονός που συνεπάγεται απώλεια φορολογικών εσόδων 7,2 εκατ. ευρώ το 2003 και 27,7 εκατ. ευρώ το 2004. Καμία εκτίμηση δεν χορηγήθηκε για τα δύο επόμενα έτη ισχύος του μέτρου.

III. ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(16) Κατά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας, η Επιτροπή θεώρησε ότι το μέτρο πληρούσε όλα τα προβλεπόμενα κριτήρια γιατί μπορούσε να θεωρηθεί ότι συνιστούσε κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Ιδίως, η Επιτροπή επισήμανε ότι το μέτρο χορηγεί δύο μορφές οικονομικού πλεονεκτήματος. Κατ' αρχάς εισάγει υπέρ των επιχειρήσεων που είναι εισηγμένες σε ένα εποπτευόμενο χρηματιστήριο ένα ποσοστό 20% του φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων, αυξάνοντας έτσι για μια τριετία το καθαρό εισόδημα που επιτυγχάνεται από τις ίδιες με οιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα. Χάρη στη μείωση του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή, οι δικαιούχες επιχειρήσεις τυγχάνουν πράγματι μείωσης των οφειλομένων φόρων για το έτος κατά το οποίο χορηγείται η έγκριση εισαγωγής καθώς και για τα δύο επόμενα έτη. Δεύτερον το καθεστώς, μέσω της εξαίρεσης από το φορολογητέο εισόδημα ενός ποσού ίσου με τα πραγματοποιηθέντα έξοδα για την ΑΔΠ, μειώνει το φορολογητέο εισόδημα κατά τη φορολογική περίοδο στην οποία λαμβάνει χώρα η πράξη έγκρισης εισαγωγής στο χρηματιστήριο. Επιπλέον, αυτές οι μειώσεις μεταφράζονται στην εφαρμογή ενός χαμηλότερου πραγματικού φορολογικού συντελεστή εισοδήματος το 2004.

(17) Η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι ανωτέρω ελαφρύνσεις δείχνουν να ευνοούν συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Ιδίως, η Επιτροπή επισήμανε ότι τα υπό εξέταση φορολογικά κίνητρα παρουσιάζουν χαρακτηριστικά τα οποία ευνοούν τις επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Ιταλία. Μια ξένη επιχείρηση που λειτουργεί στην Ιταλία μέσω μιας σταθερής οργάνωσης, ή άλλη οργάνωση που έχει τη μορφή πρακτορείου, υποκαταστήματος ή θυγατρικής κατά την έννοια του άρθρου 43 της Συνθήκης, τυγχάνει μείωσης του πραγματικού συντελεστή μόνο κατά το μέρος της δραστηριότητάς της που οφείλεται σε αυτές τις ιταλικές οργανώσεις· όμως, μια τέτοια διαφοροποίηση, αν και είναι αιτιολογημένη υπό το φορολογικό πρίσμα με βάση την τοπική λογική του φορολογικού συστήματος, δεν είναι αποδεκτή όταν πρόκειται για μέτρο ενίσχυσης, αφού θέτει προδήλως τις ξένες εταιρείες που λειτουργούν στην Ιταλία σε μια κατάσταση ανταγωνιστικού μειονεκτήματος σε σύγκριση με τις ιταλικές εταιρείες.

(18) Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι, αν και όλες οι εταιρείες εισηγμένες σε ένα ευρωπαϊκό εποπτευόμενο χρηματιστήριο έχουν τυπικά πρόσβαση στις διευκολύνσεις του καθεστώτος και κατά συνέπεια το καθεστώς φαινομενικά δεν πραγματοποιεί διακρίσεις μεταξύ των εταιρειών που είναι εισηγμένες στην Ιταλία και των εταιρειών που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο άλλου κράτους μέλους, το μέτρο ευνοεί εκ των πραγμάτων μόνο τις επιχειρήσεις που εισάχθηκαν για πρώτη φορά κατά την προαναφερθείσα σύντομη χρονική περίοδο. Γι' αυτό τον σκοπό η Επιτροπή υπογράμμισε ότι οι κανόνες που διέπουν την εισαγωγή στο χρηματιστήριο προβλέπουν μια σειρά αυστηρών όρων και ιδίως την απόδειξη της υγιούς περιουσιακής και οικονομικής κατάστασης, κατάλληλα αποδεδειγμένη από τους ισολογισμούς και από τον έλεγχο εξωτερικών ορκωτών λογιστών. Οι εταιρείες που ζητούν να εισαχθούν στο χρηματιστήριο οφείλουν να λάβουν τη μορφή της ανωνύμου εταιρείας, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η πλήρης δυνατότητα μεταφοράς των μετοχών και να πληρούν ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις όσον αφορά την κεφαλαιοποίηση. Σύμφωνα με την Επιτροπή, τα χρονικά όρια που καθορίζει το καθεστώς αποκλείουν από τα σχετικά πλεονεκτήματα, εκ των πραγμάτων, πολλούς εν δυνάμει δικαιούχους.

(19) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι το μέτρο συνεπάγεται τη χρήση κρατικών πόρων μέσω της παραίτησης από φορολογικά έσοδα και ότι θα μπορούσε να νοθεύσει τον ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων και τις συναλλαγές στην κοινή αγορά, δεδομένου ότι οι δικαιούχες εταιρείες, ως εισηγμένες εταιρείες, λειτουργούν σε καφαλαιοαγορές που χαρακτηρίζονται από ισχυρή ανταγωνιστική δυναμική και στις οποίες πραγματοποιούνται ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

(20) Τέλος, η Επιτροπή θεώρησε ότι ο επιλεκτικός χαρακτήρας των εν λόγω φορολογικών ελαφρύνσεων δεν δικαιολογείται από τη φύση και από τη γενική δομή του ιταλικού φορολογικού συστήματος και ότι το καθεστώς δεν εμφανίζεται να προορίζεται να αντισταθμίσει ενδεχόμενες πραγματοποιηθείσες δαπάνες, αφού το ύψος της ενίσχυσης δεν είναι ανάλογο με τα ειδικά έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για την εισαγωγή στο χρηματιστήριο. Επιπλέον, δεν φαινόταν να εφαρμόζεται καμία από τις απαλλαγές που προβλέπονται του άρθρου 87 παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(21) Οι ιταλικές αρχές και το Borsa Italiana SpA, το μοναδικό τρίτο μέρος που υπέβαλε τις παρατηρήσεις του, προέβαλαν ουσιαστικά τρεις αντιρρήσεις.

(22) Πρώτον, σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές και το Borsa Italiana SpA, το καθεστώς πρέπει να θεωρηθεί ως ένα γενικό μέτρο φορολογικής πολιτικής με στόχο την προώθηση της εισαγωγής των ιταλικών επιχειρήσεων για να εμποδίσουν την αρνητική εξέλιξη που παρατηρήθηκε τα τελευταία έτη, και να ενισχύσουν την κεφαλαιοποίηση και την ανταγωνιστικότητά τους στις διεθνείς αγορές· υπό αυτή τη μορφή, το καθεστώς δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων.

(23) Δεύτερον, το καθεστώς δεν επηρεάζει τον ανταγωνισμό, αφού οποιαδήποτε επιχείρηση θα μπορούσε να τύχει του κινήτρου με την εισαγωγή της σε ένα ευρωπαϊκό χρηματιστήριο. Το καθεστώς εφαρμόζεται γενικά σε όλους τους οικονομικούς τομείς και σε όλες τις βιομηχανίες· πρόκειται κατά συνέπεια για ένα μη επιλεκτικό μέτρο.

(24) Τέλος, το καθεστώς δεν επηρεάζει τον ανταγωνισμό, αφού έχει ορισμένη διάρκεια και περιορισμένο ανώτατο ποσό και αφού και οι ξένες επιχειρήσεις μπορούν να τύχουν των εν λόγω κινήτρων.

V. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

Κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης

(25) Αφού έλαβε υπόψη της τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι ιταλικές αρχές, η Επιτροπή επιβεβαιώνει τη θέση που εξέφρασε στην επιστολή της 18ης Φεβρουαρίου 2004 με την οποία κινήθηκε η επίσημη διαδικασία, σύμφωνα με την οποία το εν λόγω καθεστώς συνιστά κρατική ενίσχυση, αφού πληροί τα κριτήρια που προβλέπονται σχετικά στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

Επιλεκτικά πλεονεκτήματα

(26) Η Επιτροπή θεωρεί ότι εν λόγω μέτρο παρέχει φανερά επιλεκτικά πλεονεκτήματα, επειδή ξεφεύγει από την κανονική λειτουργία του φορολογικού συστήματος και ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής, αφού συνιστά ένα ειδικό καθεστώς του οποίου μπορούν να τύχουν μόνο οι επιχειρήσεις που πληρούν τους όρους για να εισαχθούν στο χρηματιστήριο κατά την περίοδο που προβλέπει το καθεστώς, με συνέπεια τον αποκλεισμό των επιχειρήσεων που είναι ήδη εισηγμένες, των επιχειρήσεων που δεν πληρούν τους όρους για να εισαχθούν και των επιχειρήσεων που αποφασίζουν να μην εισαχθούν εκείνη την περίοδο.

(27) Το επιχείρημα της Ιταλίας σύμφωνα με το οποίο το καθεστώς αποτελεί ένα μέτρο φορολογικής πολιτικής που ξεφεύγει από το πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό και η παρέκκλιση από το κανονικό φορολογικό καθεστώς δεν είναι αιτιολογημένη με βάση τη φύση του ιταλικού φορολογικού συστήματος, αφού δεν ανταποκρίνεται σε καμία διάκριση σχετικά με τη φορολογική πλευρά μεταξύ της κατάστασης των εισηγμένων επιχειρήσεων σε σύγκριση με εκείνες που δεν είναι εισηγμένες. Ιδίως, το καθεστώς προβλέπει μείωση του φορολογικού συντελεστή που εφαρμόζεται στα μελλοντικά κέρδη που πραγματοποιούν οι δικαιούχοι και κατά συνέπεια δεν μπορεί να θεωρηθεί αναλογικό, αφού αυτά τα κέρδη δεν έχουν καμία σχέση με το γεγονός ότι οι δικαιούχοι εισήχθησαν στο χρηματιστήριο, με τη δομή του κεφαλαίου τους και με τα άλλα χαρακτηριστικά που σχετίζονται με την εισαγωγή στο χρηματιστήριο. Τέλος, το καθεστώς δεν είναι αιτιολογημένο ούτε με βάση τους ειδικούς στόχους του, δεδομένου ότι η σύντομη διάρκειά του το καθιστά εκ των πραγμάτων μη προσβάσιμο σε πολλούς εν δυνάμει δικαιούχους.

(28) Κατ' αναλογία, η εξαίρεση από το φορολογητέο εισόδημα αποτελεί και αυτή ένα έκτακτο κίνητρο αφού προστίθεται στην τακτική αφαίρεση των εξόδων. Ακόμη και αν ένα παρόμοιο μέτρο μπορούσε εν δυνάμει να θεωρηθεί ως αιτιολογημένο από τον ειδικό στόχο που επιδιώκει το καθεστώς με βάση τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ([4]), η Επιτροπή επισημαίνει ότι η σύντομη διάρκεια του μέτρου είναι σε αντίφαση με τον ειδικό στόχο προώθησης της εισαγωγής των επιχειρήσεων στο χρηματιστήριο, αφού αποκλείει εκ των πραγμάτων πολλούς εν δυνάμει δικαιούχους.

(29) Όσον αφορά την αντίρρηση σύμφωνα με την οποία το καθεστώς δεν παρέχει ένα ειδικό πλεονέκτημα και δεν μπορεί κατά συνέπεια να έχει ως αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού και των συναλλαγών στην Κοινότητα, αφού ευνοεί επιχειρήσεις που οπωσδήποτε υπόκεινται σε διαφορετικές φορολογικές νομοθεσίες, η Επιτροπή υπενθυμίζει τη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ([5]), η οποία επιβεβαιώνει ότι ένα φορολογικό μέτρο εξαίρεσης που δεν δικαιολογείται από τη φύση του φορολογικού συστήματος ή από την ειδική φύση του μέτρου μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά κρατική ενίσχυση.

(30) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι σε μια άλλη απόφαση ([6]) το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επιβεβαίωσε την αξιολόγηση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία ένα εθνικό φορολογικό μέτρο, ακόμη και αν έχει τυπικά γενικό χαρακτήρα, συνιστούσε κρατική ενίσχυση επειδή ευνοούσε εκ των πραγμάτων σε μεγαλύτερο βαθμό συγκεκριμένους εθνικούς τομείς της βιομηχανίας. Στην υπό εξέταση υπόθεση, η Επιτροπή θεωρεί ότι το φορολογικό κίνητρο, που χορηγείται κατ' εξαίρεση της κανονικής φορολογικής αντιμετώπισης υπέρ όλων των επιχειρήσεων που φορολογούνται στην Ιταλία οι οποίες εισάγονται σε ένα εποπτευόμενο χρηματιστήριο, έχει σημαντική επίπτωση στις επιχειρήσεις ορισμένων διαστάσεων και μπορεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό βελτιώνοντας την ανταγωνιστική θέση αυτών των επιχειρήσεων έναντι των ανταγωνιστών τους που δεν είναι καταχωρισμένοι στην Ιταλία. Επιπλέον, η ενίσχυση, επειδή χορηγήθηκε μέσω του φορολογικού συστήματος, ωφελεί κυρίως τις ιταλικές επιχειρήσεις δεδομένου ότι, εάν για τις ιταλικές επιχειρήσεις η μικρότερη φορολογία εφαρμόζεται στα κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί σε παγκόσμια κλίμακα, οι ξένες επιχειρήσεις μπορούν να ωφεληθούν μόνο για το μέρος των κερδών τους που έχει πραγματοποιηθεί στην Ιταλία και, υπό αυτή την άποψη, βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Αυτή η άνιση αντιμετώπιση μπορεί κατά κανόνα να δικαιολογηθεί από τη φύση του φορολογικού συστήματος, αλλά στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτό το αιτιολογικό αποκλείεται από το γεγονός ότι το καθεστώς συνιστά ένα έκτακτο κίνητρο που δεν δικαιολογείται στα πλαίσια της ομαλής λειτουργίας του φορολογικού συστήματος.

(31) Σε ό,τι αφορά την περιορισμένη χρονική αποτελεσματικότητα του καθεστώτος, η Ιταλία υποστηρίζει ότι ο περιορισμός του αριθμού των εν δυνάμει δικαιούχων (μόνο οι εταιρείες που είναι εισηγμένες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2004) επιβάλλεται από δεσμεύσεις στον προϋπολογισμό. Εξάλλου, θα επρόκειτο για ένα περαιτέρω στοιχείο στήριξης του συμπεράσματος ότι

([4]) Υπόθεση C-143/99, Adria-Wien Pipeline, Συλ. 2001, σ. I-8365.
([5]) Υπόθεση 173/73, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλ. 1974, σ 709.
([6]) Υπόθεση 203/82, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλ. 1983, σ. 2525.

η επίπτωση του μέτρου στον ανταγωνισμό είναι πολύ περιορισμένη. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το περιορισμένο ύψος του προϋπολογισμού που προβλέπεται για το κίνητρο δεν αποκλείει ούτε τη φύση επιχορήγησης του μέτρου ούτε τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που προκύπτουν από αυτό. Το καθεστώς επιφέρει αλλοίωση (μέσω της φορολογικής συμπεριφοράς) της ανταγωνιστικής θέσης ορισμένων επιχειρήσεων που ασκούν εμπορικές δραστηριότητες σε τομείς ανοικτούς στο διεθνή ανταγωνισμό και συνιστά κατά συνέπεια ενίσχυση που απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

(32) Συνεπώς, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το μέτρο παρέχει στους δικαιούχους συγκεκριμένα ειδικά φορολογικά πλεονεκτήματα που μειώνουν το κόστος που αυτοί πρέπει κατά κανόνα να επωμισθούν κατά την άσκηση της οικονομικής τους δραστηριότητας.

Κρατικοί πόροι

(33) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εν λόγω πλεονεκτήματα χορηγούνται από το κράτος ή μέσω κρατικών πόρων. Επειδή η Ιταλία δεν πρόβαλε σχετικές αντιρρήσεις, η Επιτροπή επιβεβαιώνει την αξιολόγηση που εξέφρασε κατά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας, σύμφωνα με την οποία το πλεονέκτημα προέρχεται από το κράτος αφού συνίσταται σε παραίτηση είσπραξης φορολογικών εσόδων που κατά κανόνα εισπράττονται από το ιταλικό δημόσιο.

Επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές

(34) Λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων του μέτρου, η Επιτροπή επιβεβαιώνει την αξιολόγηση που πραγματοποίησε κατά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας σύμφωνα με την οποία το μέτρο μπορεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων και τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, δεδομένου ότι οι δικαιούχες επιχειρήσεις μπορούν να δρουν σε διεθνείς αγορές και να ασκούν εμπορικές δραστηριότητες και άλλες οικονομικές δραστηριότητες σε αγορές που χαρακτηρίζονται από έντονο ανταγωνισμό. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ([7]), για να θεωρηθεί ότι ένα μέτρο νοθεύει τον ανταγωνισμό είναι αρκετό ο δικαιούχος της ενίσχυσης να είναι σε ανταγωνισμό με άλλες επιχειρήσεις σε αγορές ανοικτές στον ανταγωνισμό.

(35) Με την αίτησή τους για εισαγωγή σε ένα εποπτευόμενο χρηματιστήριο, οι επιχειρήσεις επιδιώκουν διάφορους σημαντικούς οικονομικούς στόχους μεταξύ των οποίων α) να αυξήσουν και να διαφοροποιήσουν τις πηγές χρηματοδότησης για την εξεύρεση δραστηριοτήτων και απόκτηση μετοχών· β) να αυξήσουν την οικονομική ικανότητά τους σε ό,τι αφορά τους κατόχους χρεωγράφων, τους προμηθευτές και άλλους πιστωτές που δέχονται τις μετοχές ως πιστωτική εγγύηση γ) να επιτύχουν αξιολόγηση της αγοράς, κατά τρόπο ώστε να διευκολύνουν σε οποιαδήποτε στιγμή πράξεις συγχώνευσης και εξαγοράς. Χορηγώντας μια έκτακτη φορολογική ελάφρυνση στις επιχειρήσεις που αποφασίζουν να εισαχθούν στο χρηματιστήριο, το καθεστώς βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση και την οικονομική ικανότητα αυτών των επιχειρήσεων έναντι των ανταγωνιστών τους. Δεδομένου ότι οι επιπτώσεις που περιγράφηκαν ανωτέρω μπορούν να ευνοήσουν ιταλούς δικαιούχους που δραστηριοποιούνται σε αγορές στις οποίες λαμβάνουν χώρα ενδοκοινοτικές συναλλαγές, η Επιτροπή θεωρεί ότι, ακόμη και γι' αυτό το λόγο, το καθεστώς επηρεάζει τις συναλλαγές και νοθεύει τον ανταγωνισμό.

(36) Η Επιτροπή επιπλέον, παρατηρεί ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2004, δέκα εταιρείες είχαν εισαχθεί σε ιταλικά χρηματιστήρια (αύξηση κατά 100% σε σχέση με το προηγούμενο έτος) ([8]). Το καθεστώς παρέχει στις επιχειρήσεις που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο το δικαίωμα σε φορολογικά πλεονεκτήματα αναλογικά με τα μελλοντικά τους κέρδη. Οι επιχειρήσεις που έχουν εισαχθεί στα ιταλικά χρηματιστήρια ανήκουν σε διάφορους τομείς, από τη βιομηχανία στις υπηρεσίες κοινής ωφελείας, τομείς που είναι ανοικτοί στον διεθνή ανταγωνισμό. Ούτε οι ιταλικές αρχές ούτε οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι παρουσίασαν επιχειρήματα σύμφωνα με τα οποία, δυνάμει ορισμένων ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών των δικαιούχων, τα χορηγηθέντα πλεονεκτήματα δεν μπορούν να έχουν επιπτώσεις στον κοινοτικό ανταγωνισμό και στο κοινοτικό εμπόριο. Με βάση τις προβλέψεις που βασίζονται στα κέρδη που πραγματοποίησαν οι δικαιούχοι κατά τα τρία έτη που προηγούνται της εισαγωγής τους στο χρηματιστήριο, η Επιτροπή υπολόγισε ότι όλες αυτές οι επιχειρήσεις θα μπορεί να τύχουν ουσιαστικών φορολογικών απαλλαγών. Από τους υπολογισμούς της Επιτροπής προκύπτει για παράδειγμα ότι η ελάφρυνση των φόρων της οποίας θα μπορούσε να τύχει ένας και μόνος απ' αυτούς τους δικαιούχους κατά την περίοδο 2004-2007 θα ανερχόταν εν δυνάμει σε 75 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, λόγω της ρήτρας μείωσης της ελάφρυνσης που περιέχεται στο άρθρο 11 του ΝΔ 269/2003 και που εκτέθηκε ανωτέρω, το όφελος δεν θα μπορούσε να υπερβεί τα 11,7 εκατ. ευρώ κατά τη διάρκεια της τριετίας. Σε καμία περίπτωση πάντως τα επιχειρήματα που παρουσίασε η Ιταλία επιτρέπουν να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι τα πλεονεκτήματα που χορηγήθηκαν στους ατομικούς δικαιούχους μπορούν να εμπίπτουν στα όρια των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας.

(37) Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκύπτει από το καθεστώς σε διάφορους τομείς στους οποίους δραστηριοποιούνται οι δικαιούχοι είναι σημαντική, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτοί έχουν συχνά ένα κυρίαρχο ρόλο στους αντίστοιχους τομείς στην Ιταλία, γεγονός που δικαιολογεί την αρνητική αξιολόγηση που εκφράστηκε για το καθεστώς.

([7]) Βλ. υπόθεση T-214/95 Het Vlaamse Gewest κατά Επιτροπής, Συλ. 1998, σ. II-717.

([8]) Πρόκειται για τις ακόλουθες εταιρείες: 1) TREVISAN SpA, εγκαταστάσεις βιομηχανικής βαφής· 2) ISAGRO SpA, φαρμακευτικά προϊόντα 3) DIGITAL MULTIMEDIA TECHNOLOGIES (DMT) SpA, media· 4) TERNA SpA, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (ηλεκτρισμός)· 5) PROCOMAC SpA, εγκαταστάσεις εμφιάλωσης 6) AZIMUT HOLDING SpA, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες· 7) GREENVISION AMBIENTE SpA, υπηρεσίες· 8) PANARIAGROUP SpA, παραγωγή πλακιδίων· 9) RGI SpA, εφαρμογές πληροφορικής 10) GEOX SpA, ενδύματα.

Νομιμότητα του καθεστώτος όσον αφορά την υποχρέωση γνωστοποίησης

(38) Οι ιταλικές αρχές εφάρμοσαν το καθεστώς χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση στην Επιτροπή και κατά συνέπεια δεν τήρησαν την υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Το μέτρο έχει χαρακτήρα παράνομης ενίσχυσης επειδή συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης και επειδή τέθηκε σε εφαρμογή χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής.

Το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με την κοινή αγορά

(39) Το παρόν μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης και το συμβιβάσιμό του με την κοινή αγορά πρέπει κατά συνέπεια να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα των εξαιρέσεων που προβλέπονται από το άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης.

(40) Οι ιταλικές αρχές δεν αμφισβήτησαν ρητώς την αξιολόγηση της Επιτροπής που εκτέθηκε στην επιστολή της 18ης Φεβρουαρίου 2004 για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας, σύμφωνα με την οποία δεν εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση καμία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 87 παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης, με βάση τις οποίες οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, η δε Επιτροπή δεν διαθέτει νέα στοιχεία που να αμφισβητούν την εγκυρότητα αυτού του συμπεράσματος.

(41) Στη συγκεκριμένη περίπτωση τα πλεονεκτήματα είτε δεν είναι αναλογικά με καμία δαπάνη είτε συνδέονται με δαπάνες μη επιλέξιμες για ενισχύσεις σύμφωνα με τους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία ή με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές.

(42) Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 της συνθήκης για τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρος προς μεμονωμένους καταναλωτές, τις ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα περιστατικά και για τις ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, δεν εφαρμόζονται στη συγκεκριμένη περίπτωση.

(43) Δεν εφαρμόζεται επίσης ούτε η εξαίρεση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, που προβλέπει την επιλεξιμότητα των ενισχύσεων για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, δεδομένου ότι το μέτρο εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ιταλική επικράτεια και όχι μόνο στις ιταλικές περιοχές που προβλέπονται από το ίδιο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α). Τέλος, το καθεστώς δεν φαίνεται να συμβάλλει κατά κανένα τρόπο στην ανάπτυξη αυτών των περιοχών.

(44) Επιπλέον, το καθεστώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ένα σημαντικό σχέδιο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ούτε ότι προορίζεται για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας της Ιταλίας σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης, ούτε οτι έχει ως στόχο να προωθήσει τον πολιτισμό και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς κατά την έννοια 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της Συνθήκης.

(45) Τέλος, το καθεστώς πρέπει να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης. Αυτό το άρθρο ορίζει ότι οι ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών δύνανται να θεωρηθούν επιλέξιμες υπό τον όρο ότι δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις που προβλέπονται από το καθεστώς δεν συνδέονται με ειδικές επενδύσεις, με τη δημιουργία θέσεων εργασίας ή με ειδικά σχέδια. Αυτές αποτελούν απλώς μια μείωση των επιβαρύνσεων που οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις κατά κανόνα επωμίζονται λόγω των οικονομικών τους δραστηριοτήτων και πρέπει κατά συνέπεια να θεωρηθούν ως λειτουργικές κρατικές ενισχύσεις και είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(46) Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι οι φορολογικές απαλλαγές που προβλέπονται από το παρόν μέτρο συνιστούν ένα καθεστώς λειτουργικών κρατικών ενισχύσεων, στο οποίο δεν εφαρμόζεται καμία από τις εξαιρέσεις γενικής απαγόρευσης που ισχύει γι' αυτές τις ενισχύσεις και κατά συνέπεια είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ιταλία εφάρμοσε παράνομα το παρόν μέτρο.

(47) Η διαπίστωση ότι μια κρατική ενίσχυση έχει χορηγηθεί παράνομα και είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά συνεπάγεται, ως λογική συνέπεια, ότι η ενίσχυση πρέπει να ανακτηθεί από τους δικαιούχους. Μέσω της ανάκτησης της ενίσχυσης αποκαθίσταται, στο μέτρο του δυνατού, η ανταγωνιστική θέση που ίσχυε πριν από την ενίσχυση.

(48) Παρόλο που η παρούσα διαδικασία ολοκληρώθηκε αμέσως μετά το τέλος της πρώτης φορολογικής περιόδου κατά την οποία το καθεστώς παράγει τα αποτελέσματά του και συνεπώς πριν να καταβληθεί ο οφειλόμενος φόρος από το μεγαλύτερο μέρος των δικαιούχων, η Επιτροπή δεν μπορεί να αποκλείσει ότι ορισμένες επιχειρήσεις έχουν ήδη ωφεληθεί του μέτρου για παράδειγμα από μικρότερες προκαταβολές φόρου σχετικά με την τρέχουσα φορολογική περίοδο.

(49) Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατόπιν της κίνησης της επίσημης διαδικασίας, οι ιταλικές αρχές προειδοποίησαν δημοσίως τους εν δυνάμει δικαιούχους του καθεστώτος σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διαπίστωση, από μέρους της Επιτροπής, ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά ενίσχυση ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Πάντως, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαία η ανάκτηση των ενισχύσεων που ενδεχομένως έχουν ήδη τεθεί στη διάθεση των δικαιούχων.

(50) Γι' αυτό τον σκοπό, η Επιτροπή οφείλει να ζητήσει από την Ιταλία να καλέσει τους εν δυνάμει δικαιούχους του καθεστώτος, εντός δύο μηνών από τη γνωστοποίηση της παρούσας απόφασης, να επιστρέψουν τις ενισχύσεις με τους τόκους υπολογισμένους σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις διατάξεις εκτέλεσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ([9]). Ιδίως, σε περίπτωση που η ενίσχυση έχει ήδη χορηγηθεί μέσω μείωσης των καταβολών των φόρων που οφείλονται για το τρέχον οικονομικό έτος, η Ιταλία πρέπει να εισπράξει ολόκληρο τον οφειλόμενο φόρο με την τελευταία καταβολή που προβλέπεται για το 2004. Η πλήρης ανάκτηση πρέπει να ολοκληρωθεί, οπωσδήποτε, εντός του τέλους της πρώτης φορολογικής περιόδου που ακολουθεί την ημερομηνία γνωστοποίησης της παρούσας απόφασης.

(51) Η Επιτροπή καλεί την Ιταλία να χορηγήσει τις απαραίτητες πληροφορίες, συμπληρώνοντας έναν κατάλογο των ενδιαφερομένων δικαιούχων και διευκρινίζοντας σαφώς τα προβλεπόμενα μέτρα και εκείνα που έχουν ήδη ληφθεί για την άμεση και αποτελεσματική ανάκτηση των παρανόμων κρατικών ενισχύσεων. Η Επιτροπή καλεί την Ιταλία να υποβάλει, εντός δύο μηνών από τη γνωστοποίηση της παρούσας απόφασης, όλα τα στοιχεία που αποδεικνύουν την έναρξη της διαδικασίας ανάκτησης από τους δικαιούχους των παρανόμων ενισχύσεων.

(52) Η παρούσα απόφαση αφορά το καθεστώς αυτό καθαυτό και πρέπει να εκτελεστεί άμεσα, επίσης και σε ό,τι αφορά την ανάκτηση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στα πλαίσια του καθεστώτος. Ωστόσο, η απόφαση δεν προδικάζει την πιθανότητα όλες ή ένα μέρος των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν σε ατομική βάση να θεωρηθούν συμβιβάσιμες, ιδίως κατά την έννοια του άρθρου 5 στοιχείου β) του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία σχετικά με τις ενισχύσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν υπό μορφή φορολογικών κινήτρων υπέρ επιχειρήσεων εισηγμένων σε ένα ευρωπαϊκό εποπτευόμενο χρηματιστήριο, που προβλέπονται από το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) και από το άρθρο 11 του νομοδιατάγματος αριθ. 269 της 30ής Σεπτεμβρίου 2003 που εφάρμοσε η Ιταλία, είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Η Ιταλία καταργεί το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 αρχής γενομένης από το φορολογικό οικονομικό έτος στο οποίο εμπίπτει η ημερομηνία γνωστοποίησης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

1. Η Ιταλία λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να ανακτήσει από τους δικαιούχους τις ενισχύσεις του άρθρου 1 που τέθηκαν παράνομα στη διάθεσή τους.

2. Η ανάκτηση εκτελείται χωρίς καθυστέρηση και σύμφωνα με τις διαδικασίες του εθνικού δικαίου, υπό τον όρο ότι αυτές επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της παρούσας απόφασης.

3. Η ανάκτηση ολοκληρώνεται το συντομότερο. Ιδίως, σε περίπτωση που η ενίσχυση έχει ήδη χορηγηθεί μέσω μείωσης των πληρωμών των φόρων που οφείλονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος φορολογικού έτους, η Ιταλία πρέπει να εισπράξει στο ακέραιο τον οφειλόμενο φόρο με την τελευταία πληρωμή που προβλέπεται για το 2004. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η Ιταλία ανακτά τον οφειλόμενο φόρο το αργότερο στο τέλος της φορολογικής περιόδου στην οποία εμπίπτει η ημερομηνία γνωστοποίησης της παρούσας απόφασης.

4. Στις προς ανάκτηση ενισχύσεις συμπεριλαμβάνονται οι τόκοι που υπολογίζονται από την ημερομηνία κατά την οποία οι ενισχύσεις διατέθηκαν στους δικαιούχους μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησης.

5. Οι τόκοι υπολογίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004.

6. Εντός δύο μηνών από τη γνωστοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ιταλία εντέλλεται τους δικαιούχους των ενισχύσεων του άρθρου 1 να επιστρέψουν τις παράνομες ενισχύσεις μαζί με τους τόκους.

Άρθρο 4

Η Ιταλία πληροφορεί την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία γνωστοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί με την απόφαση αυτή. Αυτές οι πληροφορίες θα διαβιβαστούν μέσω του ερωτηματολογίου του παραρτήματος 1 στην παρούσα απόφαση. Η Ιταλία υποβάλλει εντός της ίδιας προθεσμίας όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν την έναρξη της διαδικασίας ανάκτησης των παρανόμων ενισχύσεων από τους δικαιούχους.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 16 Μαρτίου 2005.

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής

([9]) ΕΕ L 140 της 30.4.2004 σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής της 16.03.2005 σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων C8/2004 (πρώην NN164/2003) που η Ιταλία έθεσε σε εφαρμογή υπέρ επιχειρήσεων που έχουν εισαχθεί πρόσφατα στο χρηματιστήριο

1. **Συνολικός αριθμός δικαιούχων και συνολικό ποσό ενίσχυσης προς ανάκτηση**

1.1 Αναφέρατε λεπτομερώς με ποιο τρόπο θα υπολογιστεί το ύψος της ενίσχυσης προς ανάκτηση από τους ατομικούς δικαιούχους

— Κεφάλαιο

— Τόκοι

1.2 Ποιο είναι το συνολικό ποσό προς ανάκτηση της παράνομης ενίσχυσης που χορηγήθηκε βάσει του καθεστώς (μεικτό ισοδύναμο επιχορήγησης· τιμές την …).

1.3 Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός δικαιούχων από τους οποίους πρέπει να ανακτηθεί η ενίσχυση που χορηγήθηκε παρανόμως στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος.

2. **Μέτρα που προβλέπονται και που έχουν ήδη ληφθεί για την ανάκτηση της ενίσχυσης**

2.1 Παρακαλείσθε να αναφέρετε λεπτομερώς ποια μέτρα προβλέπονται και ποια μέτρα έχουν ήδη ληφθεί για την άμεση και πραγματική ανάκτηση της ενίσχυσης. Διευκρινίστε τη νομική βάση αυτών των μέτρων.

2.2 Εντός ποιας ημερομηνίας θα έχει ολοκληρωθεί η ανάκτηση;

3. **Πληροφορίες σχετικά με τους ατομικούς δικαιούχους**

Παρακαλείσθε να χορηγήσετε στο συνημμένο πίνακα τα στοιχεία σχετικά με τον κάθε δικαιούχο από τον οποίο πρέπει να ανακτηθεί η ενίσχυση που χορηγήθηκε παρανόμως στα πλαίσια του καθεστώτος.

Επωνυμία του δικαιούχου	Ύψος της ενίσχυσης που χορηγήθηκε παρανόμως (*) Τοκοφόρος ημερομηνία: ...	Ποσά που επιστράφηκαν (°) Τοκοφόρος ημερομηνία: ...

(*) Ύψος της ενίσχυσης που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου (μεικτό ισοδύναμο επιχορήγησης· τιμές την …)
(°) Μεικτά επιστραφέντα ποσά (συμπεριλαμβανομένων των τόκων).